

PROBOSZCZOWIE I WIKARIUSZE
W PARAFII ŚW. JAKUBA APOSTOŁA
W TOLKMICKU.

/Materiały udostępniła Pani Edyta Piłska/

Źródłem poniższej listy proboszczów i wikariuszy pracujących w naszej parafii od jej powstania jest książka Ks. Prof, Andrzeja Kopiczki pt. „Katalog duchowieństwa katolickiego w diecezji warmińskiej”.

Spośród wymienionych tu proboszczów na szczególną uwagę zasługuje ksiądz Johann Schwahn, który w latach 1733 – 1773 był proboszczem parafii św. Jakuba Ap. w Tolkmicku. Wielkim wysiłkiem i kwestowaniem we wszystkich kościołach Warmii przyczynił się do szybkiej odbudowy kościoła po pożarze w 1767 roku. W roku 1738, z fundacji jego matki, zbudował kaplicę barokową cmentarną p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Listę proboszczów otwiera ks. Henricus – 1330. Po nim następują:

- Johannes – 1349
- Otto Opin Machwitz - (?)
- Mateusz Rosenberg – XV w
- Mokołaj Koler 1482
- Piotr Gothus (?)
- Jan Fryderyk Geinitz (?)
- Jan Koch (?)
- Maciej Ebert – 1521
- Joachim Simonis – 1532
- Fabian Schwartze – 1560
- Kasper Gunthar – 1564
- Jan Muritius – 1581
- Kleofas Rein – 1588
- Piotr Thiel – 1588

- Andrzej Hilbrandt – 1618
- Jarzy Marquardt – 1622
- Piotr Sveno – 1625
- Jerzy Roman – 1637
- Jerzy Brant – 1648
- Jerzy Peiß – 1662
- Jan Stanisław Bartsch – 1688
- Jan Jakub Knobloch – 1710
- Albert Józef Koch – 1710
- Jan Hoffmann – 1716
- Jan Józef Gogelez – 1716
- Józef Strachowski – 1732
- Johann Schwahn - 1773
- Józeph Lingnau – 1773-1807
- Franciszek Bock - 1808
- Philip Friese – 1821 – 1822
- Johannes Hofmann – 1823 – 1843
- Johannes Neubauer – 1843 – 1855
- August Fuhlmann – 1855 – 1856
- Jakob Borczewski – 1856 – 1873
- Karl Elvers – 1873 – 1884
- Josef Preuschoff – 1884 – 1896
- Hugo Skowroński – 1896
- Theodor Mathee – 1896 – 1911
- Valentin Werner – 1911 – 1918
- Franz Gurski – 1918
- Otto Wobbe – 1918 – 1922
- Jozef Schindel – 1922
- Hubert Austen – 1922 – 1933
- Johannes Schroeter – 1934 – 1944

- Alois Kuehn – 1943 – 1944

- Paul Huhn – 1944 – 1945.

Los ostatniego w tej grupie duszpasterzy, ks. proboszcza Paula Huhna, który objął posługę kapłańską w parafii po śmierci ks. proboszcza Johanna Schrötera latem 1944 roku, okazał się tragiczny.

26 stycznia 1945 roku, po wkroczeniu wojsk sowieckich do Tolkmicka, wszyscy mężczyźni pozostający jeszcze w tym czasie w mieście, między którymi był także ks. proboszcz Paul Huhn, zostali zaaresztowani, i 9 lutego 1945 roku pod eskortą doprowadzeni do Pasłęka. Tam zgromadzono wszystkich mężczyzn z całej okolicy, którzy przeżyli wojnę. Następnie wywieziono ich na Syberię, po czym wszelki śluch po nich zaginął.

Ks. proboszcz Paul Huhn natomiast otrzymał od komendantury sowieckiej dokument, który zezwalał mu na powrót do Tolkmicka. Po kilkudniowej wędrówce podczas trwającego wówczas silnego mrozu ksiądz dotarł do wsi Rychnowy oddalonej od Tolkmicka o 7 km, której ludność troskliwie się nim zaopiekowała. Po całonocnych modlitwach i udzieleniu błogosławieństwa swoim opiekunom ksiądz Huhn wyruszył na swój ostatni, jak się później okazało, etap tułaczki. Był to etap najtrudniejszy. Po drodze został zatrzymany przez dwóch żołnierzy sowieckich, którzy podarli okazany przez księdza Paula Huhna dokument zezwalający mu na powrót do Tolkmicka, a następnie rozstrzelali.

Aktualnie, przy poparciu ks. arcybiskupa dr Wojciecha Ziemy, otwarto proces beatyfikacyjny zamordowanego ks. proboszcza Paula Huhna, którego metropolita warmiński był bliskim krewnym.

Funkcje wikariuszy pełnili kolejno:

- Stefan Milde – 1482
- Mikołaj Libenan – 1484
- Ichał Bibesänger – 1587
- Marci Frischmuth – 1591

- Jan Hogendorf – 1602
- Jerzy Hogans – 1624
- Marcin Leisner – 1687
- Kazimierz Hoffmann – 1712
- Antoni Eitner – 1714
- Zygmunt Descher – 1716
- Antoni Ehlert – 1716
- Michał Schwark – 1719
- Józef Armburs – 1729
- Andrzej Specovius – 1736
- Kazimierz Grunert – 1739
- Andrzej Treptau – 1740
- Jan Antoni Hahn – 1745
- Józef Lingnau – 1756
- Antoni Schwill - 1761
- Józef Dittrich – 1771
- Franciszek Bock – 1804
- Matheus Reski – 1824 -1825
- Valentin Gehrman – 1834 – 1835
- Franz Engelbrecht – 1835 – 1837
- Andreas Schacht – 1834 – 1840
- Anton Marguardt - 1840 – 1841
- Johann Thiel – 1841 – 1844
- Jacob Borczewski - 1844 – 1852
- Johann Hannemann – 1852 – 1859
- Peter Fox - 1859 – 1867
- Franz Weitzenmiller – 1867 – 1869
- Gustav Breyer – 1869 – 1872
- Julius Fromm – 1872 – 1885
- Valentin Stuhmann – 1885 – 1889

- Karl Mundkowski – 1889 – 1891
- Peter Reiter – 1891 – 1892
- Johann Kolber – 1892
- Matern – 1892 – 1893
- Hugo Skowronski – 1893 – 1897
- Oskar Gross – 1897 – 1899
- Josef Keuchel – 1899 – 1900
- Anton Schulz – 1900 – 1910
- Josef Scharffenorth – 1910 – 1911
- Franz Friedrich – 1911 – 1912
- Leonard Soennert – 1912 – 1914
- Paul Hebentheuer – 1913
- Albert Gerra – 1913 – 1917
- Franz Gurski – 1917 – 1920
- Josef Schindel – 1920 – 1925
- Hugo Wermter – 1925 – 1926
- Alois Mohn – 1926 – 1931
- Hugo Gerigk – 1931- 1933
- Bernard Klein – 1933 – 1934
- Boehnig – 1934
- Josef Bartsch – 1934 – 1936
- Johannes Evers – 1936 – 1938
- Lebig – 1938 – 1939
- Lilienthal – 1939 - 1943

Proboszczowie i wikariusze po II. Wojnie Światowej.

- **Ks. Eleazary Pieczykolan** – bernardyn – był pierwszym administratorem naszej parafii. Pełnił tę funkcję od czerwca 1945 roku do końca czerwca 1946 roku.

- **Ks. Leopold Kwaśniak** – bernardyn – ur. 16.09.1905 roku. Wyświęcony 28.06.1931 r. Administrował parafią od lipca 1946 do 24.08.1949 roku. Zmarł w Elblągu dnia 15.04.1979 r.
- **Ks. Franciszek Bieniasz**, ur. 2.10.1910 r., wyświęcony w 1942 r. Sprawował funkcję wikariusza w latach 1946-1947, następnie opuścił teren tej diecezji.
- **Ks. Laurenty Maluga**, ur. 3.12.1905 r., wyświęcony 28.06.1931 r. Był administratorem parafii w latach 1949-1951. Następnie opuścił teren parafii.
- **Ks. Jan Tomaszewski**, ur., 17.10.1899 r., wyświęcony 17.05.1930 r. Administrował parafią od 1951 do 1967 r. Następnie opuścił parafię i zmarł w Elblągu 13.04.1980 r.
- **Ks. Józef Drażek** – wikariusz w parafii od 1964 roku.
- **Ks. Stanisław Borzęcki** – proboszcz parafii w roku 1967, salezjanin.
- **Ks. Tadeusz Woch** – wikariusz w parafii w roku 1967, salezjanin.
- **Ks. Ryszard Ukleja** – proboszcz parafii od 1967 do 1977 r. salezjanin.
- **Ks. Władysław Sobczyński** – wikariusz w parafii od 5.07.1970 roku.
- **Ks. Janusz Tomasik** – salezjanin – proboszcz i dyrektor parafii od 18.07.1977 r. do 3.08.1986 r. Zmarł w 2012r.
- **Ks. Kazimierz Napierała** – wikariusz w parafii od 1979 roku.
- **Ks. Edward Kołek** – salezjanin – proboszcz i dyrektor parafii od 3.08.1986 r. do śmierci - 2.07.1989 r.
- **Ks. Waclaw Zięba** – salezjanin – wikariusz parafii. Zmarł 24.01.2012 r. Został pochowany na miejscowym cmentarzu parafialnym.
- **Ks. Lucjan Dąbrowski** – salezjanin – proboszcz i dyrektor parafii. Ur. w 1943 r. Święcenia kapłańskie otrzymał w Łądzie 18.06.1973 r. Praca w parafii od 27.08.1989 r. do 17.07.1994 r. Skierowany do pracy w Różanymstoku, a następnie na Białoruś.
- **Ks. Eugeniusz Błędek** – salezjanin – wikariusz w parafii od 2.07.1989 r. do 4.09.1993 r. Skierowany do pracy w Suwałkach.
- **Ks. Dariusz Makowski** – salezjanin- wikariusz w parafii od września 1993 r. do sierpnia 1994 r. Skierowany do pracy w Suwałkach.

- **Ks. Stanisław Wójcik** – salezjanin – proboszcz i dyrektor parafii od 17.07.1994 r. Ur. W 1958, wyświęcony w Łądzie 18.06.1985 r.

- **Ks. Andrzej Kurto** – salezjanin – wikariusz w parafii od 3.08.1994 r. do 10.08.1997 r. przeszedł do pracy w Iławie.

- **Ks. Krzysztof Felke** – salezjanin – wikariusz w parafii od 1.08.1997 r. do 3.07.1998 r.

- **Ks. Wojciech Biskiewicz** – salezjanin – wikariusz w parafii od 3.07.1998 r. do 10.12.1998 r. Przeniesiony do pracy w Moskwie.

- **Ks. Marian Romanowicz** – powrócił po 17 latach pracy w Niemczech w 1998 r. 28.06.1999 r. opuścił Tolkmicko i wyjechał ponownie do Niemiec na zastępstwo duszpasterskie, a 7.08.1999 roku wrócił na stałe w rodzinne strony.

- **Ks. Stanisław Kutwiński** – salezjanin – proboszcz i dyrektor parafii od 2000 do lipca 2006 r. Przeniesiony do pracy w parafii Św. Wawrzyńca w Olsztynie.

- **Ks. Krzysztof Helianek** – salezjanin – wikariusz w parafii od 2.02.2002 do 30.08.2004. Skierowany do pracy w Suwałkach.

- **Ks. Marek Szymborski** – salezjanin – wikariusz w parafii od 1.09.2004 do 30.07.2009. Pracuje w Parafii Łęcze – katecheta w Szkole Podstawowej w Suchaczu.

- **Ks. Sławomir Szczodrowski** – salezjanin – proboszcz parafii i dyrektor Wspólnoty Salezjańskiej od 30.07.2006 r.

- **Ks. dr Krzysztof Lis** – salezjanin, katecheta i duszpasterz wspomagający, od sierpnia 2008 do sierpnia 2010.

Od 2009 roku w parafii pracował diakon **Piotr Kępa**, na miejsce kleryka **Piotra Seroczyńskiego**. 8 maja 2010 odbyły się święcenia kapłańskie diakona Piotra Kępy w naszym kościele, a Msza św. prymicyjna – następnego dnia, w niedzielę 9 maja o godzinie 12.00. Ksiądz Piotr Kępa rozpoczął pracę duszpasterską w Suwałkach od 1 sierpnia 2010 r.

1.08. 2010 r. Do parafii przybył **ks. Mariusz Rygała** – pracował jako katecheta w Gimnazjum. Przeniesiony do Sokołowa Podlaskiego od 1.08.2012 r.

- Również 1.08.2010 rozpoczął pracę w naszej wspólnotcie **ks. Wiesław Kania**, który sprawuje posługi duszpasterskie w parafii

1.08.2011 r. przybył do parafii **ks. Krzysztof Toczyski**, zatrudniony jako katecheta w miejscowej Szkole Podstawowej. Ks. Krzysztof od 1 sierpnia 2013r. rozpoczął pracę w Czerwińsku.

Od 1 sierpnia 2012 r do 31 lipca 2013 r. w parafii pracował **ks. Mariusz Rudzki**. Pełnił obowiązki katechety w Gimnazjum i Kierownika Oratorium. Został przeniesiony do Ostródy.

1.08.2012 – przybył **diakon Cezary Lipka**. Pomaga w różnych pracach w kościele i parafii.

1 sierpnia 2013 r., po święceniach kapłańskich, rozpoczął pracę w naszej parafii ks. Jarosław Stasiński. Będzie pracował jako katecheta w Gimnazjum, Kierownik Oratorium, opiekun służby liturgicznej i SL SALOS.

Powołania kapłańskie i zakonne w parafii

- Ks. Sylwester Groń – święcenia kapłańskie otrzymał w roku 1984.
- Ks. Mirosław Barański – święcenia kapłańskie otrzymał w roku 1986.
- Ks. Janusz Gardocki – święcenia kapłańskie otrzymał w 1992 roku.
- Ks. Tadeusz Pawluk – salezjanin – święcenia kapłańskie otrzymał 15.06. 1993 r. w Łądzie.
- Ks. Julian Dzierzak – otrzymał święcenia kapłańskie 30.05.1996 r.